ΔΙΑΤΑΞΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)
της 29ης Ιανουαρίου 2004 *

Στην υπόθεση C-381/02,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του cour d'appel de Caen (Γαλλία) προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 234 ΕΚ, με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου μεταξύ

Association comité économique régional agricole fruits et légumes de Bretagne (Cerafel)

και

François Faou,

GAEC de Kerlidou,

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία του άρθρου 15β, παράγραφος 8, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1035/72 του Συμβουλίου, της 18ης Μαΐου 1972, περί κοινής οργανώσεως αγοράς στον τομέα των οπωροκηπευτικών (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/007, σ. 250), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 3284/83 του Συμβουλίου, της 14ης Νοεμβρίου 1983 (ΕΕ L 325, σ. 1),

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους P. Jann, πρόεδρο τμήματος, A. Rosas, A. La Pergola, S. von Bahr και K. Lenaerts, δικαστές,

γενική εισαγγελέας: J. Kokott
γραμματέας: R. Grass

αφού το αιτούν δικαστήριο ενημερώθηκε ότι το Δικαστήριο θα αποφανθεί με αιτιολογημένη διάταξη σύμφωνα με το άρθρο 104, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας του,

αφού οι ενδιαφερόμενοι κατά το άρθρο 20 του Οργανισμού ΕΚ του Δικαστηρίου κλήθηκαν να υποβάλουν τις τυχόν παρατηρήσεις τους επί του ζητήματος αυτού,

εκδίδει την ακόλουθη

Διάταξη

1 Με απόφαση της 17ης Οκτωβρίου 2002, που περιήλθε στο Δικαστήριο στις 23 Οκτωβρίου 2002, το cour d'appel de Caen επέβαλε, δυνάμει του άρθρου 234 ΕΚ, το προδικαστικό ερώτημα σχετικά με την ερμηνεία του άρθρου 15β, παράγραφος 8, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1035/72 του Συμβουλίου, της 18ης Μαΐου 1972, περί κοινής οργανώσεως αγοράς στον τομέα των οπωροκηπευτικών (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/007, σ. 250), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 3284/83 του Συμβουλίου, της 14ης Νοεμβρίου 1983 (ΕΕ L 325, σ. 1, στο εξής: κανονισμός 1035/72).

2 Το ερώτημα αυτό ανέκυψε στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ της association comité économique régional agricole fruits et légumes de Bretagne (στο εξής: Cerafel) και του Faou καθώς και του GAEC de Kerlidou σχετικά με την καταβολή εισφορών που φέρονταν ως οφειλόμενες από τους τελευταίους στην association αυτή όσον αφορά τα έτη 1992 και 1993 σχετικά με την παραγωγή βιολογικών κουνουπιδιών.

Νομικό πλαίσιο

Κοινοτική νομοθεσία

3 Στο πλαίσιο της κοινής οργανώσεως των αγορών στον τομέα των οπωροκηπευτικών, το άρθρο 15β, παράγραφος 1, του κανονισμού 1035/72 προβλέπει:

«Σε περίπτωση που

— μια οργάνωση παραγωγών

ή

— μια ένωση οργανώσεων παραγωγών που έχει θεσπίσει τους ίδιους κανόνες,

η οποία ασκεί δραστηριότητα σε μια καθορισμένη οικονομική περιφέρεια, θεωρείται, για ένα συγκεκριμένο προϊόν, ως αντιπροσωπευτική για την παραγωγή και τους παραγωγούς αυτής της περιφέρειας, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, ύστερα από αίτηση αυτής της οργάνωσης ή ένωσης και κατά τη διάρκεια των τριών πρώτων ετών εφαρμογής, μετά από διαβούλευση με τους παραγωγούς της περιφέρειας, δύναται να καταστήσει υποχρεωτικούς για τους παραγωγούς που είναι εγκατεστημένοι στην περιφέρεια αυτή και δεν είναι μέλη των παραπάνω οργανώσεων:

α) τους κανόνες παροχής πληροφοριών σχετικά με την παραγωγή οι οποίοι αναφέρονται στο άρθρο 13, παράγραφος 1, στοιχείο β', τρίτη περίπτωση·

β) τους κανόνες παραγωγής που αναφέρονται στο άρθρο 13, παράγραφος 1, στοιχείο β', δεύτερη περίπτωση·

γ) τους κανόνες εμπορίας που αναφέρονται στο άρθρο 13, παράγραφος 1, στοιχείο β', δεύτερη περίπτωση·

δ) για τα προϊόντα του παραρτήματος II, τους κανόνες που θεσπίζει η οργάνωση ή η ένωση όσον αφορά την απόσυρση από την αγορά [...],

με την προϋπόθεση ότι οι κανόνες αυτοί εφαρμόζονται εδώ και ένα τουλάχιστο χρόνο.»

4 Μεταξύ των προϊόντων που μνημονεύονται στο παράρτημα ΙΙ του κανονισμού 1035/72, στο οποίο παραπέμπει το άρθρο 15β, παράγραφος 1, στοιχείο δ', αυτού, περιλαμβάνεται και το κουνουπίδι.

5 Το άρθρο 15β, παράγραφος 8, του κανονισμού 1035/72 ορίζει τα εξής:

«Όταν εφαρμόζεται η παράγραφος 1, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος μπορεί ν' αποφασίσει ότι οι παραγωγοί που δεν είναι μέλη οφείλουν στην οργάνωση ή, κατά περίπτωση, στην ένωση το σύνολο ή μέρος των εισφορών που καταβάλλουν οι παραγωγοί μέλη, εφόσον τα ποσά αυτά πρόκειται να καλύψουν:

— τα διοικητικά έξοδα που προκύπτουν από την εφαρμογή του καθεστώτος που αναφέρεται στην παράγραφο 1,

— τα έξοδα που προκύπτουν από τις εργασίες έρευνας, μελέτης της αγοράς και προώθησης των πωλήσεων τις οποίες αναλαμβάνει η οργάνωση ή η ένωση προς όφελος του συνόλου της παραγωγής της περιφέρειας.»

6 Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 2092/91 του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 1991, περί του βιολογικού τρόπου παραγωγής γεωργικών προϊόντων και των σχετικών ενδείξεων στα γεωργικά προϊόντα και στα είδη διατροφής (ΕΕ L 198, σ. 1), ο οποίος εφαρμό-

ζεται, μεταξύ άλλων, και επί των μη μεταποιημένων φυτικών γεωργικών προϊόντων, διευκρινίζει, στο άρθρο του 3, ότι «εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των άλλων κοινοτικών διατάξεων που διέπουν την παραγωγή, την παρασκευή, την εμπορία, την επισήμανση και τον έλεγχο των προϊόντων που αναφέρονται στο άρθρο 1».

Εθνική νομοθεσία

7 Το άρθρο 15β του κανονισμού 1035/72 μεταφέρθηκε στο γαλλικό εσωτερικό δίκαιο, κυρίως, με την υπουργική απόφαση της 18ης Ιουνίου 1992, περί επεκτάσεως των κανόνων που έχουν θεσπισθεί από την comité économique agricole fruits et légumes de Bretagne (*JORF* της 28ης Ιουνίου 1992, σ. 8469).

8 Με το άρθρο 1 της αποφάσεως αυτής επεκτείνονται στο σύνολο των παραγωγών κουνουπιδιών που είναι εγκατεστημένοι στα διάφορα γεωγραφικά διαμερίσματα οι κανόνες γνώσεως της παραγωγής, παραγωγής και εμπορίας, καθώς και η υποχρέωση τηρήσεως των λεπτομερών κανόνων σχετικά με την παρέμβαση και τις τιμές αποσύρσεως που έχουν θεσπιστεί από τη Cerafel.

9 Το άρθρο 3 της εν λόγω αποφάσεως επιτρέπει στη Cerafel να εισπράττει από τους παραγωγούς που δεν είναι μέλη ενώσεων παραγωγών εισφορές, των οποίων το ποσό θα καθοριστεί μεταγενέστερα μέσω σχετικής αποφάσεως. Οι εισφορές αυτές προορίζονται, αφενός, για το ταμείο διοικητικής διαχειρίσεως που έχει θεσπισθεί από τη Cerafel για τη διασφάλιση της διοικητικής λειτουργίας της καθώς και, αφετέρου, για το ταμείο προωθήσεως, μελετών και ερευνών που θα συσταθεί, ενδεχομένως, από τη Cerafel για τη στήριξη των γενικών δράσεων προς όφελος της συνολικής παραγωγής της περιφέρειας.

10 Επ' αυτής της βάσεως, εκδίδονται κάθε χρόνο αποφάσεις που καθορίζουν τις προϋποθέσεις εισπράξεως των εισφορών που μπορεί Cerafel να απαιτεί από τους παραγωγούς κουνουπιδιών που δεν είναι μέλη της ενώσεως αυτής.

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

11 Η Cerafel ενήγαγε τον Faou και τον GAEC de Kerlidou, παραγωγούς κουνουπιδιών βιολογικής καλλιέργειας, ζητώντας την καταβολή των σχετικών με την παραγωγή τους εισφορών όσον αφορά τα έτη 1992 και 1993.

12 Με απόφαση της 9ης Ιανουαρίου 1995, το tribunal d'instance de Morlaix (Γαλλία) απέρριψε το σχετικό αίτημα της Cerafel για τον λόγο ότι δεν υφίστατο καμιά ρύθμιση που να καθιστά υποχρεωτική, για τους καλλιεργητές που εφαρμόζουν τους κανόνες βιολογικής παραγωγής, την καταβολή εισφορών στην ένωση αυτή.

13 Με απόφαση της 17ης Μαρτίου 1998, το cour d'appel de Rennes (Γαλλία) εξαφάνισε την εν λόγω απόφαση και έκανε δεκτά τα αιτήματα της Cerafel για τον λόγο ότι, μεταξύ άλλων, δυνάμει του άρθρου 3 του κανονισμού 2092/91, οι κοινοτικές διατάξεις που διέπουν την παραγωγή μη μεταποιημένων γεωργικών προϊόντων εφαρμόζονται και επί των προϊόντων βιολογικής παραγωγής.

14 Με απόφαση της 22ας Μαΐου 2001, το Cour de cassation (Γαλλία) εξαφάνισε την απόφαση του cour d'appel de Rennes λόγω ελλείψεως νομικής βάσεως και ανέπεμψε την υπόθεση στο Cour d'appel de Caen. Το Cour de cassation προσήψε στο cour

d'appel de Rennes το γεγονός ότι δεν εξήτασε το ζήτημα μήπως η παραγωγή κηπευτικών σύμφωνα με τις μεθόδους της βιολογικής καλλιέργειας αποτελούσε το αντικείμενο κανόνων παραγωγής και εμπορίας διαφορετικών αυτών που είχε θεσπίσει η Cerafel, και τούτο ενόψει του ότι με την απόφασή του της 13ης Ιουλίου 2000, C-117/99, Unilet και Le Bars (Συλλογή 2000, σ. I-6077, το Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι, όταν οι κανόνες παραγωγής και εμπορίας, που έχουν θεσπιστεί από οργάνωση παραγωγών για ορισμένα προϊόντα και έχουν καταστεί υποχρεωτικοί για τους παραγωγούς μη μέλη, τυγχάνουν μερικής μόνο εφαρμογής, και μάλιστα δεν εφαρμόζονται επί προϊόντων που έχουν αποτελέσει το αντικείμενο χωριστών μεθόδων παραγωγής και εμπορίας, ένα κράτος μέλος δικαιούται, βάσει του άρθρου 15β, παράγραφος 8, του κανονισμού 1035/72, να μην υποβάλει ορισμένους από τους παραγωγούς αυτούς στην υποχρέωση καταβολής εισφορών.

15 Υπ' αυτές ακριβώς τις συνθήκες, το cour d'appel de Caen αποφάσισε την αναστολή της ενώπιόν του διαδικασίας και την υποβολή στο Δικαστήριο του ακόλουθου προδικαστικού ερωτήματος:

«Μπορεί ένα κράτος μέλος, χωρίς να παραβιάζει την αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων, να εφαρμόσει το άρθρο 15β, παράγραφος 8, του κανονισμού 1035/72 του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, της 18ης Μαΐου 1972, καθιστώντας ορισμένους κανόνες παραγωγής και εμπορίας υποχρεωτικούς για τους παραγωγούς που είναι εγκατεστημένοι στην περιφέρεια μιας οικονομικής επιτροπής και δεν είναι μέλη αυτής, επιβάλλοντάς τους να καταβάλλουν, εν όλω ή εν μέρει, τις εισφορές που πληρώνουν οι παραγωγοί που είναι μέλη, χωρίς να γίνεται διάκριση ανάλογα με το αν αυτοί οι παραγωγοί μη μέλη συμμετέχουν σε μια νομοθετικώς ρυθμιζόμενη αλυσίδα η οποία, όπως η βιολογική αλυσίδα, θα καθιστούσε τη δράση της οικονομικής επιτροπής άνευ ενδιαφέροντος ή απλώς περιστασιακού και περιθωριακού ενδιαφέροντος γι' αυτούς;»

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

16 Κρίνοντας ότι η απάντηση στο υποβληθέν ερώτημα μπορεί σαφώς να συναχθεί από τη νομολογία του, το Δικαστήριο ενημέρωσε σύμφωνα με το άρθρο 104, παράγρα-

φος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας του το αιτούν δικαστήριο ότι επροτίθετο να αποφανθεί μέσω αιτιολογημένης διατάξεως και κάλεσε τους μνημονευόμενους στο άρθρο 23 του Οργανισμού του Δικαστηρίου ενδιαφερομένους να υποβάλουν τις τυχόν εν προκειμένω παρατηρήσεις τους.

17 Όσον αφορά την πρόθεση του Δικαστηρίου να αποφανθεί μέσω αιτιολογημένης διατάξεως παραπέμποντας στη νομολογία του, ο Faou και ο GAEC de Kerlidou καθώς και η Γαλλική Κυβέρνηση και η Επιτροπή δεν προέβαλαν αντιρρήσεις. Η Cerafel ισχυρίστηκε ότι η απάντηση στο προδικαστικό ερώτημα, που αφορά την υποχρέωση ορισμένων παραγωγών να καταβάλλουν γεωργικές εισφορές, δεν μπορούσε να συναχθεί από την προπαρατεθείσα απόφαση Unilet και Le Bars, που αφορούσε πλήρη απαλλαγή από την καταβολή τέτοιων εισφορών.

18 Επί της ουσίας, ο GAEC de Kerlidou, η Γαλλική Κυβέρνηση και η Επιτροπή συμφωνούν ότι η απόφαση Unilet και Le Bars πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι το άρθρο 15β του κανονισμού 1035/72 παρέχει στα κράτη μέλη εξουσία εκτιμήσεως της οποίας πρέπει να γίνεται χρήση μόνο στο πλαίσιο της τηρήσεως της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων μεταξύ παραγωγών, αρχή σύμφωνα με την οποία παρόμοιες καταστάσεις δεν μπορούν να τυγχάνουν διαφορετικής μεταχειρίσεως και διαφορετικές καταστάσεις δεν είναι δυνατόν να τυγχάνουν της ίδιας μεταχειρίσεως.

19 Υφίσταται σύγκρουση των σχετικών απόψεων ως προς το ζήτημα εάν οι καλλιεργητές της βιολογικής αλυσίδας παραγωγής βρίσκονται σε παρόμοια ή διαφορετική κατάσταση σε σχέση με τους λοιπούς παραγωγούς. Ο GAEC de Kerlidou υποστηρίζει ότι η κατάσταση είναι διαφορετική. Η Γαλλική Κυβέρνηση εκτιμά ότι η οι καλλιεργητές της βιολογικής αλυσίδας παραγωγής επωφελούνται, τουλάχιστον μερικώς, από τη δράση της Cerafel. Η Επιτροπή φρονεί ότι η σχετική εκτίμηση πρέπει να γίνει ενόψει τόσο των άμεσων όσο και των έμμεσων πλεονεκτημάτων και ότι τούτο εμπίπτει στο εθνικό δικαστήριο.

20 Επιβάλλεται, προκαταρκτικώς, να επισημανθεί ότι οι διατάξεις σχετικά με τα προϊόντα βιολογικής καλλιέργειας εφαρμόζονται, όπως διευκρινίζεται από το άρθρο 3

του κανονισμού 2092/91, υπό την επιφύλαξη των λοιπών κοινοτικών διατάξεων που διέπουν την παραγωγή, παρασκευή, εμπορία, επισήμανση και έλεγχο των μνημονευομένων στο άρθρο 1 του κανονισμού αυτού προϊόντων. Εξ αυτού έπεται ότι ο κανονισμός 1035/72 εφαρμόζεται επί των προϊόντων βιολογικής παραγωγής.

21 Το άρθρο 15β του κανονισμού 1035/72 παρέχει στα κράτη μέλη μια εξουσία υπό τη μορφή δυνατότητας. Πράγματι, σύμφωνα με την παράγραφο 1 της διατάξεως αυτής, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος μπορεί να καθιστά υποχρεωτικούς για τους παραγωγούς που δεν είναι μέλη οργανώσεως παραγωγών ορισμένους κανόνες που θεσπίζει μια τέτοια οργάνωση ή μια ένωση οργανώσεων παραγωγών. Σύμφωνα με την παράγραφο 8 της ίδιας διατάξεως, ένα κράτος μέλος δύναται να αποφασίσει ότι οι παραγωγοί που δεν είναι μέλη οφείλουν να καταβάλλουν στην οργάνωση ή την ένωση το σύνολο ή μέρος των εισφορών που καταβάλλουν οι παραγωγοί που είναι μέλη της (προπαρατεθείσα απόφαση Unilet και Le Bars, σκέψη 19).

22 Επομένως, τα κράτη μέλη έχουν, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 15β του κανονισμού 1035/72, εξουσία εκτιμήσεως την οποία πρέπει να ασκούν εντός των ορίων του κοινοτικού δικαίου (προπαρατεθείσα απόφαση Unilet και Le Bars, σκέψη 20).

23 Μεταξύ των ορίων αυτών, περιλαμβάνεται και η αρχή της απαγορεύσεως οποιασδήποτε διακρίσεως μεταξύ παραγωγών της Κοινότητας, αρχή που έχει θεσπιστεί με το άρθρο 40, παράγραφος 3, της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποιήσεως, άρθρο 34, παράγραφος 2, ΕΚ). Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, η αρχή αυτή επιβάλλει παρόμοιες καταστάσεις να μην αντιμετωπίζονται κατά τρόπο διαφορετικό και διαφορετικές καταστάσεις να μην τυγχάνουν της ίδιας αντιμετωπίσεως, εφόσον, τουλάχιστον, κάτι τέτοιο δεν δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους (βλ., μεταξύ άλλων, την απόφαση της 17ης Ιουλίου 1997, C-354/95, National Farmers' Union κ.λπ., Συλλογή 1997, σ. I-4559, σκέψη 61, καθώς και την προπαρατεθείσα απόφαση Unilet και Le Bars, σκέψη 23).

24 Κατ' εφαρμογήν ακριβώς της αρχής αυτής, το Δικαστήριο έκρινε, στη σκέψη 28 της προπαρατεθείσας αποφάσεως Unilet και Le Bars, ότι, όταν ένα κράτος μέλος εφαρμόζει την παράγραφο 1 της διατάξεως αυτής, δηλαδή έχει καταστήσει ορισμένους κανόνες παραγωγής και εμπορίας, τους οποίους έχει θέσει οργάνωση παραγωγών, υποχρεωτικούς για τους εγκατεστημένους στην οικεία περιφέρεια παραγωγούς που δεν είναι μέλη της ως άνω οργανώσεως, μπορεί να μην επιβάλει για συγκεκριμένο προϊόν, σε ορισμένους από τους παραγωγούς αυτούς που δεν είναι μέλη της ως άνω οργανώσεως, την υποχρέωση καταβολής εισφορών, εφόσον η παραγωγή τους δεν προορίζεται για την αγορά νωπών προϊόντων αλλά για βιομηχανική μεταποίηση.

25 Την ερμηνεία αυτή το Δικαστήριο αιτιολόγησε από το γεγονός ότι, καθώς οι εν λόγω καταστάσεις είναι αντικειμενικώς διαφορετικές, η κατά διαφορετικό τρόπο αντιμετώπισή τους δεν παραβιάζει τη γενική αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων (προπαρατεθείσα απόφαση Unilet και Le Bars, σκέψη 27).

26 Όσον αφορά την υπόθεση της κύριας δίκης, το υποβληθέν ερώτημα αφορά τη δυνατότητα που έχει ένα κράτος μέλος που είχε εφαρμόσει το άρθρο 15β, παράγραφος 1, του κανονισμού 1035/72 να υποβάλει, δυνάμει της παραγράφου 8 της διατάξεως αυτής, ορισμένους παραγωγούς που δεν είναι μέλη στην υποχρέωση καταβολής εισφορών για προϊόν το οποίο είναι της ίδιας βέβαια φύσεως πλην όμως παρουσιάζει ιδιαίτερα χαρακτηριστικά.

27 Όπως σαφώς προκύπτει από το αιτιολογικό της προπαρατεθείσας αποφάσεως Unilet και Le Bars, η αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων δεν επιτρέπει η απονεμηθείσα στα κράτη μέλη με το άρθρο 15β του κανονισμού 1035/72 εξουσία εκτιμήσεως να χρησιμοποιείται προκειμένου να αντιμετωπίζονται κατά τον ίδιο τρόπο διαφορετικές καταστάσεις.

28 Συναφώς, πρέπει να υπομνηστεί ότι, σύμφωνα με το άρθρο 15β, παράγραφος 8, του κανονισμού 1035/72, η παρασχεθείσα σε κάθε κράτος μέλος δυνατότητα να αποφασίζει ότι οι παραγωγοί που δεν είναι μέλη οργανώσεως παραγωγών οφείλουν να

καταβάλλουν σε μια τέτοια οργάνωση ή ένωση οργανώσεων παραγωγών το σύνολο ή μέρος των εισφορών που πληρώνουν οι παραγωγοί που είναι μέλη αφορά μόνον τις εισφορές που προορίζονται για την κάλυψη ορισμένων εξόδων, συγκεκριμένα των διοικητικών εξόδων που προκύπτουν από την επέκταση των κανόνων που έχει θεσπίσει η οικεία οργάνωση ή ένωση καθώς και εκείνων που προκύπτουν από τις δράσεις έρευνας, μελέτης της αγοράς και προωθήσεως των πωλήσεων, τις οποίες αναλαμβάνει η οργάνωση ή η ένωση (προπαρατεθείσα απόφαση Unilet και Le Bars, σκέψη 24).

29 Κατά συνέπεια, στα εθνικά δικαστήρια εναπόκειται να εκτιμήσει, ενόψει όλων των προτεινομένων αποδεικτικών στοιχείων, εάν και σε ποιο βαθμό ορισμένοι παραγωγοί που δεν είναι μέλη μιας οργανώσεως παραγωγών, της οποίας οι κανόνες παραγωγής και εμπορίας έχουν καταστεί υποχρεωτικοί για το σύνολο των εγκατεστημένων στην οικονομική περιφέρειά της παραγωγών, βρίσκονται σε κατάσταση αντικειμενικώς διαφορετική αυτής των παραγωγών που είναι μέλη, ιδίως όταν οι θεσπισμένοι από την οργάνωση αυτή κανόνες δεν εφαρμόζονται ή εφαρμόζονται μερικώς επί των προϊόντων αυτών των μη μελών και όταν οι αναλαμβανόμενες από την τελευταία δράσεις δεν παρουσιάζουν, άμεσα ή έμμεσα, παρά μόνο περιστασιακό και περιθωριακό ενδιαφέρον όσον αφορά τα σχετικά προϊόντα.

30 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να δοθεί στο υποβληθέν ερώτημα η απάντηση ότι το άρθρο 15β, παράγραφοι 1 και 8, του κανονισμού 1035/72 πρέπει να ερμηνευθεί ως εξής:

— ένα κράτος μέλος, που έχει προβεί στην εφαρμογή της εν λόγω παραγράφου 1, καθιστώντας ορισμένους κανόνες παραγωγής και εμπορίας που έχουν θεσπιστεί από οργάνωση παραγωγών υποχρεωτικούς για τους εγκατεστημένους στην περιφέρεια της οργανώσεως αυτής παραγωγούς που δεν είναι μέλη αυτής, δεν μπορεί, άλλως παραβιάζει την αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων, να προβεί στην εφαρμογή της παραγράφου 8 της εν λόγω διατάξεως υποχρεώνοντας τους τελευταίους να καταβάλλουν, εξ ολοκλήρου ή μερικώς, τις εισφορές που καταβάλλονται από τους παραγωγούς που είναι μέλη, χωρίς να εξετάσει το ζήτημα εάν οι παραγωγοί που δεν είναι μέλη βρίσκονται ή όχι σε κατάσταση αντικειμενικώς διαφορετική αυτής των παραγωγών που είναι μέλη·

— οι παραγωγοί που δεν είναι μέλη βρίσκονται σε κατάσταση αντικειμενικώς διαφορετική αυτής των παραγωγών που είναι μέλη όταν οι θεσπισμένοι από την εν λόγω οργάνωση κανόνες δεν εφαρμόζονται ή εφαρμόζονται μερικώς επί των προϊόντων τους, οι δε αναλαμβανόμενες από την τελευταία δράσεις δεν είναι επωφελείς ή είναι ελάχιστα επωφελείς για τα εν λόγω προϊόντα·

— στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να εκτιμήσει τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία που προσκομίστηκαν.

Επί των δικαστικών εξόδων

31 Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν η Γαλλική Κυβέρνηση και η Επιτροπή, που υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, δεν αποδίδονται. Δεδομένου ότι η διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

κρίνοντας επί του ερωτήματος που του υπέβαλε με απόφαση της 17ης Οκτωβρίου 2002 το cour d'appel de Caen, αποφαίνεται:

Το άρθρο 15β, παράγραφοι 1 και 8, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1035/72 του Συμβουλίου, της 18ης Μαΐου 1972, περί κοινής οργανώσεως αγοράς στον τομέα των οπωροκηπευτικών, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 3284/83 του Συμβουλίου, της 14ης Νοεμβρίου 1983, πρέπει να ερμηνευθεί ως εξής:

— **ένα κράτος μέλος, που έχει προβεί στην εφαρμογή της εν λόγω παραγράφου 1, καθιστώντας ορισμένους κανόνες παραγωγής και εμπορίας που έχουν θεσπιστεί από οργάνωση παραγωγών υποχρεωτικούς για τους εγκατεστημένους στην περιφέρεια της οργανώσεως αυτής παραγωγούς που δεν είναι μέλη αυτής, δεν μπορεί, άλλως παραβιάζει την αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων, να προβεί στην εφαρμογή της παραγράφου 8 της εν λόγω διατάξεως υποχρεώνοντας τους τελευταίους να καταβάλλουν, εξ ολοκλήρου ή μερικώς, τις εισφορές που καταβάλλονται από τους παραγωγούς που είναι μέλη, χωρίς να εξετάσει το ζήτημα εάν οι παραγωγοί που δεν είναι μέλη βρίσκονται ή όχι σε κατάσταση αντικειμενικώς διαφορετική αυτής των παραγωγών που είναι μέλη·**

— **οι παραγωγοί που δεν είναι μέλη βρίσκονται σε κατάσταση αντικειμενικώς διαφορετική αυτής των παραγωγών που είναι μέλη όταν οι θεσπισμένοι από την εν λόγω οργάνωση κανόνες δεν εφαρμόζονται ή εφαρμόζονται μερικώς επί των προϊόντων τους οι δε αναλαμβανόμενες από την τελευταία δράσεις δεν είναι επωφελείς ή είναι ελάχιστα επωφελείς για τα εν λόγω προϊόντα·**

— **στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να εκτιμήσει τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία που προσκομίστηκαν.**

Λουξεμβούργο, 29 Ιανουαρίου 2004.

Ο Γραμματέας

R. Grass

Ο Πρόεδρος του πρώτου τμήματος

P. Jann